

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра китайської філології

Курсова робота
з китайської філології

на тему:

СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ МОДИФІКАТОРІВ
НАПРЯМКУ В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

Студентки III курсу, групи Кит 10-21
Факультету східної і слов'янської філології
Денної форми здобуття освіти
Китайська мова і література та переклад,
західноєвропейська мова
Спеціальність 035 Філології
перша – китайська

Сторожук Анастасії Віталіївни

Науковий керівник:

викл. Самаркіна А.О.

Національна шкала __

Кількість балів __

Оцінка ЄКТС __

Київ – 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ МОДИФІКАТОРІВ НАПРЯМКУ В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ.....	6
1.1 Характеристика модифікаторів напрямку в сучасній лінгвістиці.....	6
1.2 Особливості простих модифікаторів напрямку в сучасній китайській мові.....	10
1.3 Особливості складних модифікаторів напрямку в сучасній китайській мові.....	14
Висновки до розділу 1.....	17
РОЗДІЛ 2. ФУНКЦІОНАЛЬНО-СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ МОДИФІКАТОРІВ НАПРЯМКУ В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ.....	19
2.1. Структурні особливості модифікаторів напрямку в сучасній китайській мові.....	19
2.2 Функціональні особливості та роль модифікаторів напрямку в сучасній китайській мові.....	22
Висновки до розділу 2.....	27
ВИСНОВКИ.....	29
АНОТАЦІЯ	31
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	32

ВСТУП

Актуальність теми: Вивчення модифікаторів напрямку в сучасній китайській мові є важливим для розуміння структурних особливостей та функціонування китайської мови. Ці елементи мови грають значну роль у комунікації, допомагаючи точно передавати напрямок дії або руху. Оскільки китайська мова займає вагомe місце у світовій культурі та економіці, дослідження її граматичних особливостей є актуальним для лінгвістів і фахівців з міжкультурної комунікації.

Модифікатори напрямку є важливим компонентом граматичної структури китайської мови. Їхня функція полягає в уточненні і деталізації напрямку дії або руху, що дозволяє створювати більш точні і виразні висловлювання. Вивчення модифікаторів напрямку є важливим з кількох причин:

- 1. Значення для лінгвістики:** Китайська мова значно відрізняється від індоєвропейських мов за своєю структурою та граматичними особливостями. Модифікатори напрямку в китайській мові представляють собою унікальний граматичний феномен, який не має прямих аналогів у багатьох інших мовах. Дослідження цих елементів дозволяє лінгвістам глибше зрозуміти принципи функціонування китайської мови і збагачує загальне розуміння мовної типології.
- 2. Практичне значення:** Китайська мова є однією з найпоширеніших мов у світі з понад мільярдом носіїв. В умовах глобалізації знання китайської мови стає все більш затребуваним у різних сферах – бізнесі, політиці, культурі та науці. Розуміння особливостей використання модифікаторів напрямку є необхідним для тих, хто вивчає китайську мову, адже ці елементи часто зустрічаються в повсякденному спілкуванні та літературі.
- 3. Вплив на міжкультурну комунікацію:** Зростаючі економічні та культурні зв'язки між Китаєм та іншими країнами вимагають глибокого розуміння не лише мови, а й культурних контекстів, в яких ця мова використовується. Модифікатори напрямку можуть мати різні значення і відтінки залежно від контексту, що робить їх вивчення важливим для ефективної міжкультурної комунікації.

4. **Академічний інтерес:** Останні десятиліття стали свідками зростання інтересу до китайської мови і культури з боку академічних установ у всьому світі. Дослідження таких специфічних елементів, як модифікатори напрямку, сприяє розвитку китайської лінгвістики як окремої наукової дисципліни і відкриває нові можливості для порівняльних досліджень.
5. **Сучасні тенденції:** Мова постійно еволюціонує, і сучасна китайська мова не є виключенням. Вивчення модифікаторів напрямку в сучасному контексті дозволяє простежити зміни і тенденції, що відбуваються в мові. Це важливо для адаптації методик викладання мови, розробки нових підручників і навчальних матеріалів, а також для перекладацької діяльності.

Таким чином, дослідження модифікаторів напрямку в сучасній китайській мові є актуальним з точки зору як теоретичних, так і практичних аспектів. Воно сприяє глибшому розумінню граматичної структури китайської мови, покращенню методик її викладання та ефективнішій міжкультурній комунікації.

Мета і завдання роботи: Метою даної роботи є дослідження теоретичних і функціональних особливостей модифікаторів напрямку в сучасній китайській мові. Основними завданнями є:

1. Огляд літератури, що стосується модифікаторів напрямку.
2. Аналіз простих та складних модифікаторів напрямку.
3. Визначення функціональної ролі модифікаторів напрямку.
4. Дослідження сучасного використання модифікаторів напрямку в китайській мові.

Об'єкт і предмет дослідження: Об'єктом дослідження є особливості модифікаторів напрямку в сучасній китайській мові, а предметом – модифікатори напрямку, які використовуються для вираження напрямку дії або руху.

Методологія: У дослідженні використовуються методи аналізу літератури, порівняльний аналіз, описовий метод та метод контент-аналізу. Збір даних здійснюється на основі аналізу наукових статей, підручників та інших джерел.

Структура роботи: Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. У першому розділі розглядаються

теоретичні засади модифікаторів напрямку, а в другому – функціонально-структурні особливості цих елементів у сучасній китайській мові.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МОДИФІКАТОРІВ НАПРЯМКУ В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

1.1 Характеристика модифікаторів напрямку в сучасній лінгвістиці

Модифікатор - це лінгвістична одиниця, яка додається до іншого слова, словосполучення або речення, щоб уточнити, змінити або підкреслити їхню властивість, якість або характеристику (14, с. 85). У лінгвістиці модифікатор є необов'язковим елементом у фразовій структурі або у структурі речення.

Наприклад, у фразі "сумна дівчинка" слово "сумна" виступає як модифікатор, який надає додаткові подробиці про характер дівчинки. Модифікатор може бути представлений як одним словом, так і словосполученням, а також підрядним реченням.

Модифікатори можуть належати до різних категорій, таких як прикметники, прислівники, квантори та детермінанти. Крім того, їх можна розділити на дві основні категорії в залежності від того, чи розміщений модифікатор перед або після визначеного слова: постмодифікатор (розташований після слова) та премодифікатор (розташований перед словом).

Модифікатор, який також відомий як комплемент або додатковий елемент, у китайській мові часто використовується для підкреслення результату, ступеня, стану, напрямку, ймовірності або можливості виконання певної дії. Зазвичай він розташовується після присудка (дієсловного або якісного) у реченні. Це означає, що модифікатор виступає в ролі постпозитивної обставини. Однак у випадках, коли йдеться про обставини способу дії, результату, ступеня, комплементи кратності, тривалості або кількості, модифікатор може бути більш самостійним, а також може бути складовою частиною складеного присудка, як у випадку результативних морфем, комплементів ймовірності або напрямку.

Модифікатори напрямку є важливими компонентами граматичної структури багатьох мов, включаючи китайську мову. Вони відіграють ключову роль у вираженні напрямку дії або руху, додаючи уточнення до основного дієслова. У

сучасній лінгвістиці модифікатори напрямку вивчаються з точки зору їхньої семантики, синтаксису та функціонального використання.

Якщо розглядати семантичний бік, то модифікатори напрямку зазвичай класифікуються за їхньою здатністю виражати просторові відносини. Вони можуть позначати рух у різних напрямках: вгору, вниз, вперед, назад, всередину, назовні тощо. У китайській мові, як і в багатьох інших мовах, модифікатори напрямку часто комбінуються з дієсловами для уточнення траєкторії руху. Наприклад, дієслово "走" (йти) у поєднанні з модифікатором "上" (вгору) утворює "走上" (підійматися), що чітко вказує напрямок дії (5).

У китайській мові модифікатори напрямку зазвичай розташовуються після дієслова. Вони можуть бути представлені одним словом або комбінацією кількох слів. Наприклад, простий модифікатор "来" (приходити) може стояти після дієслова "回" (повертатися), утворюючи "回来" (повертатися сюди) (4). Складні модифікатори, такі як "走进" (входити), включають декілька елементів і більш детально описують напрямок руху.

Модифікатори напрямку виконують кілька важливих функцій у мовленні. По-перше, вони уточнюють просторові відносини, роблячи висловлювання більш точними. По-друге, вони можуть вказувати на завершеність або незавершеність дії. Наприклад, "走上去" (піти вгору) вказує на дію, яка розпочалася, але можливо ще не завершилася (8, с. 110). По-третє, модифікатори напрямку можуть використовуватися для створення різних стилістичних ефектів у художній літературі та розмовній мові.

Порівняння з іншими мовами: У порівнянні з індоєвропейськими мовами, китайська мова має унікальну систему модифікаторів напрямку, які тісно інтегровані в структуру дієслівної фрази. У англійській мові, наприклад, напрямок може виражатися за допомогою прийменників або окремих дієслів (наприклад, "go up" – "підійматися"). В японській мові подібні функції виконують післядієслова, які також стоять після основного дієслова і модифікують його значення.

Дослідження модифікаторів напрямку в китайській мові розпочалося у 20-му столітті в рамках ширшого вивчення китайської граматики. Перші систематичні

описи були зроблені китайськими та західними лінгвістами, які звернули увагу на унікальність цих мовних елементів. З розвитком лінгвістичних теорій, таких як генеративна граматика та когнітивна лінгвістика, дослідження модифікаторів напрямку отримало новий імпульс, зосереджуючись на їхній ролі у формуванні просторових концепцій та їхньому впливі на синтаксичну структуру речення.

Модифікатори напрямку широко використовуються у різних типах дискурсу, включаючи повсякденну розмовну мову, офіційні тексти, наукову літературу та художні твори. У повсякденній мові вони допомагають уточнювати просторові відносини у простих реченнях. В офіційних текстах та науковій літературі модифікатори напрямку використовуються для точного опису процедур, процесів та явищ.

На сьогоднішній день дослідження модифікаторів напрямку продовжують розвиватися, охоплюючи нові аспекти та методи аналізу. Вивчення цих мовних елементів включає використання комп'ютерної лінгвістики, корпусних досліджень та експериментальної психолінгвістики для глибшого розуміння їхньої функції та ролі у мовленні.

Таким чином, модифікатори напрямку є складними і багатофункціональними елементами китайської мови, які відіграють важливу роль у вираженні напрямку дії та уточненні просторових відносин. Їх вивчення дозволяє глибше зрозуміти не лише граматичну структуру китайської мови, але й когнітивні процеси, пов'язані з формуванням просторових концепцій.

Існують два основних типи модифікаторів у китайській мові: прикметники і прислівники. Прикметники, включаючи прикметникові словосполучення та прикметникові речення, змінюють значення іменників. Прислівники, які можуть бути прислівниковими словосполученнями або прислівниковими реченнями, змінюють значення інших частин мови, таких як дієслова, прикметники та інші прислівники, а також цілі фрази чи речення. Наприклад: "Вона дуже обережно поклала книги на стіл" (прислівник у прислівниковій фразі), "Він дуже сором'язливий" (прислівник у прикметниковій фразі).

Однак не всі прикметники та прислівники є неодмінно модифікаторами. Прикметник, як правило, вважатиметься модифікатором лише у випадку

атрибутивного використання, а не при предикативному. За приклад можна взяти таке речення: "Його обличчя стало бліде". У цьому реченні слово "бліде" не можна вважати модифікатором "стало", оскільки, якщо вилучити його, речення втрачає сенс.

Отже, модифікатори відповідають поняттю постпозитивних обставин. Однак у випадках, таких як обставини способу дії, результату, ступеня, комплементи кратності, тривалості, кількості, модифікатор може мати більш самостійне значення, але також може входити до складу членованого присудку (наприклад, у випадку результативних морфем, комплементу ймовірності, напрямку). Граматичні особливості цього включають наступне:

1. Комплементарні частки розміщуються після присудка.
2. Комплемент може бути виражений прикметником, дієсловом, числівником або виразом, що включає числівники.
3. Частка "得" у більшості випадків розміщується між присудком і комплементарною часткою.
4. Після дієслова-присудка може стояти додаток після комплементу.

Залежно від значення і структури виділяють такі комплементи (модифікатори): 1) Комплемент ступеню (程度补语 chéngdubǔyǔ) 2) Комплемент способу дії (状态补语 zhuàngtài bǔyǔ) 3) Комплемент результату (结果补语 jiéguǒ bǔyǔ) 4) Комплемент ймовірності виконання дії (可能补语 kěnéng bǔyǔ) 5) Комплемент напрямку виконання дії (趋向补语 qūxiàng bǔyǔ) 6) Комплемент кратності виконання дії (动量补语 dòngliàng bǔyǔ) 7) Комплемент тривалості виконання дії (数量补语 shùliàng bǔyǔ) 8) Комплемент кількості (数量补语 shùliàng bǔyǔ) (4) I. Комплемент ступеню - це комплемент, який вказує на те, що певна дія чи характер предмета, явища або особи досягає певної міри.

Комплемент напрямку дії вказує не лише на саму дію чи рух, але й на конкретний напрямок, в якому ця дія або рух відбуваються. Цей тип комплементу часто вживається з дієсловами руху, такими як "йти", "летіти", "плисти", "їхати" та іншими, і вказує на конкретний напрямок руху. У китайській мові для цього використовуються спеціальні дієслова напрямку руху, які виступають у ролі

комплементу (модифікатора, додаткового елемента) напрямку руху чи дії. Комплементи напрямку дії можуть бути простими (одноморфемними) або складними (двох-морфемними).

1.2 Особливості простих модифікаторів напрямку в сучасній китайській мові

Прості модифікатори напрямку, використовані в сучасній китайській мові, є важливою складовою її граматики і дозволяють виражати різні відтінки значень. Ось деякі особливості таких модифікаторів:

1. **方向詞 (Fāngxiàngcí) - Слова напрямку:** Вони вказують на рух у певному напрямку або місцезнаходження об'єкта. Наприклад, слова "上" (shàng), "下" (xià), "前" (qián), "後" (hòu) вказують відповідно на верх, низ, перед та позаду.

2. **補語 (Bǔyǔ) - Доповнення до присудка:** Деякі модифікатори напрямку можуть використовуватися як доповнення до присудка, змінюючи його значення. Наприклад, "过来" (guò lái) означає "підійти сюди", де "来" (lái) - модифікатор напрямку, а "过" (guò) - додає ідею пройденого часу.

3. **前綴 (Qiánzhù) - Префікси:** Деякі слова можуть використовуватися як префікси для вказівки напрямку. Наприклад, "往" (wǎng) часто додається до слів, щоб вказати напрямок руху вперед.

4. **多功能 (Duōgōngnéng) - Багатофункціональність:** Багато з цих модифікаторів можуть мати декілька значень в залежності від контексту. Наприклад, "上" може означати не тільки "верх", але й "вгору" чи "вище".

5. **結構 (Jiégòu) - Структура речення:** Використання модифікаторів напрямку може впливати на структуру речення, зокрема на порядок слів. Наприклад, у деяких випадках модифікатор напрямку ставиться перед дієсловом, у інших - після.

6. Різноманітність вживання: Прості модифікатори напрямку можуть вживатися в різних ситуаціях, включаючи опис руху, місцезнаходження, просторові відносини та інші.

7. Пояснювальні слова: Деякі модифікатори напрямку використовуються для пояснення або уточнення місця, напрямку або шляху. Наприклад, "左边" (zuǒbiān) означає "ліворуч", де "左" (zuǒ) - "лівий", а "边" (biān) - "сторона".

8. Узгодження зі словами: У китайській мові модифікатори напрямку часто вживаються в парі з іншими словами, щоб уточнити місцезнаходження чи напрямок руху. Наприклад, "里面" (lǐmiàn) означає "всередині", де "里" (lǐ) - "всередині", а "面" (miàn) - "зовні".

9. Ідеографічне походження: Багато модифікаторів напрямку мають ідеографічне походження, тобто їхні форми або значення пов'язані з образами або символами, що відображають напрямок чи просторові відносини. Наприклад, ідеограма "上" виглядає як стрілка, що вказує вгору.

10. Еволюція вживання: Зміни в суспільстві та культурі можуть призводити до еволюції вживання простих модифікаторів напрямку. Наприклад, в сучасній мові можуть з'являтися нові способи вживання чи нові значення для існуючих модифікаторів.

Крім основних особливостей, прості модифікатори напрямку в сучасній китайській мові мають ще кілька важливих аспектів:

Значення в контексті: Значення модифікаторів напрямку може змінюватися в залежності від контексту речення або ситуації. Наприклад, "进" (jìn), що означає "вперед", може також вживатися в значенні "увійти" або "розвиватися".

Культурні конотації: Деякі модифікатори напрямку мають культурні або історичні конотації, які додають їм специфічне значення або виражають певні аспекти китайської культури. Наприклад, "东" (dōng), що означає "схід", також може асоціюватися зі сходом сонця, новим початком або відродженням (5).

Використання в ідіомах: Багато модифікаторів напрямку використовуються в китайських ідіомах, які мають відоме або символічне значення. Ці ідіоми можуть бути використані для підкреслення певних ідей або вираження складних концепцій.

Наприклад, ідіома "百步穿杨" (bǎibùchuānyáng), буквально "сотні кроків пройдуть через янцюр", використовується для підкреслення високого рівня майстерності або вправності.

Сучасні варіанти: З часом деякі модифікатори напрямку можуть отримувати нові або розширені значення в рамках сучасної китайської мови, особливо в контексті технологічного розвитку та зміни культурних та соціальних умов.

Отже, прості модифікатори напрямку в китайській мові є важливим засобом для вираження руху, напрямку та інших концепцій, і вони продовжують еволюціонувати разом із мовою та культурою.

Прості модифікатори напрямку у сучасній китайській мові є важливою частиною граматики, яка дозволяє виражати різноманітні аспекти просторових відносин та руху. Основні особливості включають різноманітність вживання, різні форми вживання в різних структурах речень, ідеографічне походження багатьох модифікаторів, їхню багатофункціональність та еволюцію вживання в контексті сучасного суспільства. Ці модифікатори допомагають точно виражати місцезнаходження, напрямок руху та просторові відносини у китайській мові.

5. **Використання в письмовій мові:** Прості модифікатори напрямку часто використовуються в письмовій мові для надання інструкцій або вказівок щодо напрямку руху. Наприклад, у письмових текстах зустрічаються інструкції типу "向左转" (xiàng zuǒ zhuǎn), що означає "поверніть вліво", або "向前行" (xiàng qián xíng), що означає "рухайтесь вперед".
6. **Вживання в мові жестів:** Модифікатори напрямку також широко використовуються в мові жестів для передачі певних ідей або команд. Наприклад, піднятий вгору вказівний палець може вказувати на напрямок вгору або вказати на щось вище, тоді як вказівний палець, що рухається вліво або вправо, може вказувати на напрямок руху (13).
7. **Фразеологізми і вирази:** Багато простих модифікаторів напрямку використовуються у фразеологізмах і виразах, які відображають різноманітні аспекти китайської культури, історії та філософії. Наприклад, вираз

"东山再起" (dōngshānzàiqǐ), буквально "сходження на гору схід", використовується для позначення відродження після нещастя або невдачі.

8. **Варіативність вимови:** Деякі модифікатори напрямку можуть мати кілька варіантів вимови, які можуть бути залежними від діалектних особливостей або регіональних варіантів китайської мови.

Ці аспекти показують багатогранність та важливість простих модифікаторів напрямку в китайській мові як для усного, так і для писемного спілкування. Вони не лише допомагають у точному вираженні руху та напрямку, а й глибше відображають культурні та історичні аспекти китайського мовлення.

1.3 Особливості складних модифікаторів напрямку в сучасній китайській мові

Складні модифікатори напрямку в сучасній китайській мові доповнюють прості модифікатори і дозволяють виражати більш складні просторові відносини та рух. Ці модифікатори можуть включати комбінації двох чи більше простих модифікаторів, а також відтінювати значення за допомогою додаткових слів чи виразів. Складні модифікатори можуть мати більш точне значення, а також дозволяти виражати більшу глибину просторових відносин. Наприклад, складний модифікатор напрямку "向上" (xiàng shàng) означає "вгору" або "в напрямку вгору", що передає більш конкретну ідею напрямку руху вгору. Інші приклади складних модифікаторів включають "向前" (xiàng qián - вперед), "向外" (xiàng wài - назовні) і "向下" (xiàng xià - вниз). Ці складні модифікатори доповнюють прості модифікатори, дозволяючи точніше та глибше виражати рух та просторові відносини в китайській мові.

Складні модифікатори напрямку можуть також включати додаткові елементи, такі як префікси чи суфікси, щоб виразити більш деталізовані або специфічні аспекти напрямку руху або місцезнаходження. Наприклад, складний модифікатор

"向前走" (xiàng qián zǒu) означає "йти вперед", де "向前" вказує на напрямок "вперед", а "走" - додає ідею "йти" (5, с. 85).

Деякі складні модифікатори можуть мати ідіоматичне вживання, де їхні значення виникають зі специфічного контексту чи культурних відтінків. Наприклад, "往来" (wǎng lái) означає "подорожувати туди й назад" або "спілкуватися", де "往" вказує на напрямок "туди", а "来" - на напрямок "сюди".

Складні модифікатори напрямку в китайській мові можуть також включати спеціальні конструкції або вирази, які використовуються для вираження конкретних просторових або часових відносин. Наприклад, конструкція "一直往前走" (yīzhí wǎng qián zǒu) означає "продовжуйте йти прямо", де "一直" вказує на напрямок "прямо" або "постійно", а "往前" вказує на напрямок "вперед". Ця конструкція використовується для наголошення на продовженні руху вперед без зупинки чи зміни напрямку.

Деякі складні модифікатори можуть також мати додаткові значення або відтінки, які впливають з контексту вживання. Наприклад, конструкція "朝上" (cháo shàng) буквально означає "в напрямку вгору", але в різних ситуаціях може мати різні відтінки значення, такі як "вгору" (наприклад, підняття руки) або "до верхньої частини" (наприклад, напрямок польоту літака).

Ось кілька ключових рис цих складних модифікаторів:

1. **Деталізація напрямку:** Складні модифікатори дозволяють деталізувати напрямок руху або спрямованість більш точно, ніж це можна зробити за допомогою простих модифікаторів. Наприклад, складний модифікатор "向上走" (xiàng shàng zǒu), що буквально означає "рухатися вгору", передає ідею руху, який направлений вертикально вгору (9).
2. **Вираження напрямків у просторі:** Складні модифікатори можуть бути використані для вираження напрямків у тривимірному просторі або в складних геометричних умовах. Наприклад, "向前上方" (xiàng qián shàngfāng) може вказувати на напрямок, що одночасно вперед та вгору.

3. **Уточнення маршруту або траєкторії:** Складні модифікатори можуть вказувати на конкретний маршрут або траєкторію руху. Наприклад, "向左转进" (xiàng zuǒ zhuǎn jìn) означає "повернути вліво і продовжити рухатися вперед".
4. **Виразність у виборі слів:** Використання складних модифікаторів може додати виразності та точності до мовлення, особливо при описі складних дій або ситуацій. Це дозволяє співрозмовникам передавати свої думки та ідеї більш чітко та ефективно.
5. **Контекстуальні аспекти:** Так само, як і прості модифікатори напрямку, складні модифікатори можуть змінювати своє значення в залежності від контексту речення або ситуації, у якій вони використовуються.
6. **Експресивність і стиль:** Складні модифікатори можуть додати експресивності до мовлення та виразності до опису руху чи спрямованості. Наприклад, складний модифікатор "飞奔而来" (fēibēn ér lái), що буквально означає "летіти бігом і приходити", передає ідею швидкого та енергійного руху (6, с. 47).
7. **Використання в літературі і поезії:** У літературі та поезії складні модифікатори можуть бути використані для створення образних зображень та метафор, які поглиблюють розуміння читача. Вони можуть відображати як фізичний, так і емоційний рух. Наприклад, у вірші може бути використано вираз "向阳而生" (xiàng yáng ér shēng), що переносно означає "рости до сонця", щоб виразити ідею розвитку та просвітлення.
8. **Трансформація значення від ідіом до сучасного вжитку:** Деякі складні модифікатори, які починали як частини ідіом або фраз, можуть втратити своє оригінальне значення і набути нових відтінків у сучасному вжитку. Наприклад, ідіома "一步登天" (yī bù dēng tiān) (16), буквально "піднятися до неба за один крок", може використовуватися у сучасній мові для опису швидкого та вражаючого досягнення чогось.
9. **Технічні аспекти:** У сучасному мовленні, особливо в технічних або наукових контекстах, складні модифікатори можуть використовуватися для точного

опису руху або напрямку, що дозволяє уникнути непорозумінь та допомагає в передачі інформації.

10. Узгодження з іншими частинами мови: Складні модифікатори напрямку можуть бути узгоджені з іншими частинами мови, такими як дієслова, іменники або прикметники, щоб уточнити або підкреслити спрямованість руху чи дії. Наприклад, "向前進行" (xiàng qián jìnxíng) означає "рухатися вперед", де "向前" (xiàng qián) вказує напрямок, а "進行" (jìnxíng) - дію.

11. Використання в мовленні про здоров'я та фізичну активність: Складні модифікатори можуть бути використані для опису фізичної активності або руху в контексті здоров'я та фітнесу. Наприклад, "向前跑" (xiàng qián pǎo) означає "бігти вперед", а "向上爬" (xiàng shàng pá) - "лазити вгору".

12. Вираження емоцій та станів: Складні модифікатори можуть бути використані для вираження емоцій, станів або намірів, пов'язаних з рухом або спрямованістю. Наприклад, "向前看" (xiàng qián kàn) може означати "дивитися вперед" в буквальному сенсі, але також може використовуватися в метафоричному сенсі для вираження оптимізму або позитивного ставлення до майбутнього (6).

13. Структурна роль у реченні: Складні модифікатори можуть виконувати різноманітні структурні ролі у складних реченнях, допомагаючи встановлювати зв'язки між різними частинами мови та організовувати інформацію в логічний порядок.

Ці аспекти демонструють, як складні модифікатори напрямку в китайській мові використовуються для різноманітних цілей та функцій, що робить їх важливою складовою частиною мовлення та спілкування.

Висновки до розділу 1

За результатами дослідження в першому розділі курсової роботи можна сформулювати наступні висновки:

1. **Типи комплементів:** В розділі було детально розглянуто різні типи комплементів, такі як комплемент ступеню, способу дії, результату, ймовірності виконання дії, напрямку виконання дії, кратності виконання дії, тривалості та кількості.

2. **Структура та вживання:** Було розглянуто структуру та особливості вживання кожного типу комплементу, зокрема, їхнє місце у реченні, співвідношення з іншими елементами мови, такими як дієслова та прикметники, та їхнє значення у контексті речення.

3. **Мовні приклади:** Висвітлено різноманітність мовних прикладів для кожного типу комплементу з метою кращого розуміння їхнього вживання та значення.

4. **Значення та функціональність:** З'ясовано, як кожен тип комплементу сприяє розширенню семантичного поля мови, дозволяючи точніше та докладніше виражати різноманітні аспекти дій, властивостей та характеристик.

5. **Важливість вивчення:** Висновки можуть також включати акцент на важливості вивчення комплементів для розуміння мовної структури та покращення вміння конструювати складні речення в китайській мові.

РОЗДІЛ 2. ФУНКЦІОНАЛЬНО-СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ МОДИФІКАТОРІВ НАПРЯМКУ В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

2.1. Структурні особливості модифікаторів напрямку в сучасній китайській мові

Питання структурних особливостей все частіше привертає увагу дослідників та вивчаючих китайську мову через їхню значущість у формуванні смислових конструкцій та виразів. Китайська мова відома своєю великою варіативністю та гнучкістю, особливо в контексті вираження руху, місця та напрямку. У даному підрозділі ми детально розглянемо структурні особливості цих модифікаторів, їх використання в реченнях з запереченням, а також їх взаємодію з обставинами місця.

Почнемо з аналізу структури речень з модифікаторами напрямку. У китайській мові модифікатори напрямку можуть бути введені перед або після дієслова або об'єкта. Наприклад, речення "我往学校走" (wǒ wǎng xuéxiào zǒu) буквально перекладається як "Я йду до школи", де "往" (wǎng) вказує на напрямок руху. Також у реченні "他從公园跑回家了" (tā cóng gōngyuán pǎo huí jiā le), слово "從" (cóng) позначає вихідне місце руху. Ці модифікатори можуть змінювати відтінки значення в реченнях, роблячи мову більш точною та експресивною (6, с. 75).

У випадку заперечень структура речень з модифікаторами напрямку також має свої особливості. Наприклад, речення "我没有往学校走" (wǒ méiyǒu wǎng xuéxiào zǒu) означає "Я не йду до школи". У цьому випадку заперечення "没有" (méiyǒu) знаходиться перед модифікатором напрямку "往" (wǎng). Аналогічно, у реченні "他没有從公园跑回家" (tā méiyǒu cóng gōngyuán pǎo huí jiā) заперечення розташовується перед "從" (cóng), позначаючи вихідне місце руху.

Обставина місця також грає важливу роль у використанні модифікаторів напрямку. Наприклад, у реченні "我在学校往前走" (wǒ zài xuéxiào wǎng qián zǒu), слово "在" (zài) вказує на місце події, а "往" (wǎng) вказує на напрямок руху. Також,

у реченні "他在公園里面跑来跑去" (tā zài gōngyuán lǐmiàn pǎo lái pǎo qù), обставина місця "在公園里面" (zài gōngyuán lǐmiàn) вказує на місце події, а модифікатори напрямку "来" (lái) та "去" (qù) вказують на напрямок руху.

1. Побудова речень з модифікаторами напрямку:

У китайській мові модифікатори напрямку можуть бути введені перед або після дієслова або об'єкта. Давайте розглянемо кілька прикладів:

- "我往学校走。" (wǒ wǎng xuéxiào zǒu)

У цьому реченні "我" (wǒ) - "я", "往" (wǎng) - "до", "学校" (xuéxiào) - "школа", "走" (zǒu) - "йду". Це речення буквально означає "Я йду до школи", де модифікатор напрямку "往" (wǎng) вказує на напрямок руху, а саме "до" школи (15, с. 41).

- "他從公園跑回家了。" (tā cóng gōngyuán pǎo huí jiā le)

У цьому реченні "他" (tā) - "він", "從" (cóng) - "з", "公園" (gōngyuán) - "парк", "跑" (pǎo) - "бігати", "回家" (huí jiā) - "додому", "了" (le) - показник завершення. Речення означає "Він побіг з парку додому", де модифікатор напрямку "從" (cóng) вказує на вихідне місце руху, а "回家" (huí jiā) - на напрямок руху - "додому".

2. Побудова речень з модифікаторами напрямку в контексті заперечення:

Коли ми маємо справу з запереченням у китайській мові, заперечення може з'являтися перед самим модифікатором напрямку або перед дієсловом. Подивимося на приклади:

- "我没有往学校走。" (wǒ méiyǒu wǎng xuéxiào zǒu)

У цьому реченні "没有" (méiyǒu) - "не маю", "我" (wǒ) - "я", "往" (wǎng) - "до", "学校" (xuéxiào) - "школа", "走" (zǒu) - "йду". Це означає "Я не йду до школи", де заперечення "没有" (méiyǒu) стоїть перед модифікатором напрямку "往" (wǎng) (6, с. 114).

- "他没有從公園跑回家。" (tā méiyǒu cóng gōngyuán pǎo huí jiā)

- У цьому реченні "他" (tā) - "він", "没有" (méiyǒu) - "не має", "從" (cóng) - "з", "公园" (gōngyuán) - "парк", "跑" (pǎo) - "бігати", "回家" (huí jiā) - "додому". Речення означає "Він не побіг з парку додому", де заперечення "没有" (méiyǒu) стоїть перед модифікатором напрямку "從" (cóng) (14).

1. **Структура речень з модифікаторами напрямку:** В китайській мові модифікатори напрямку можуть вживатися як самостійні слова або в складі фраз, які вказують на напрямок руху, місце або розташування об'єкту. Ці модифікатори можуть бути вставлені перед або після дієслова, а також перед або після об'єкта. Наприклад:

- 我往学校走。(wǒ wǎng xuéxiào zǒu) - Я йду до школи.
- 他從公园跑回家了。(tā cóng gōngyuán pǎo huí jiā le) - Він побіг з парку додому (12).

2. **Заперечення з модифікаторами напрямку:** При запереченні речень з модифікаторами напрямку в китайській мові може використовуватися структура, де заперечення займає місце перед самим модифікатором або перед дієсловом. Наприклад:

- 我没有往学校走。(wǒ méiyǒu wǎng xuéxiào zǒu) - Я не йду до школи.
- 他没有從公园跑回家。(tā méiyǒu cóng gōngyuán pǎo huí jiā) - Він не побіг з парку додому (6, с. 115).

3. **Використання обставини місця з модифікаторами напрямку в реченні:** Обставина місця може вживатися в китайській мові з модифікаторами напрямку для підкреслення місця або напрямку руху. Ця обставина може розташовуватися перед або після основного присудка в реченні. Наприклад:

- 我在学校往前走。(wǒ zài xuéxiào wǎng qián zǒu) - Я йду вперед у школі.
- 他在公园里面跑来跑去。(tā zài gōngyuán lǐmiàn pǎo lái pǎo qù) - Він бігає туди-сюди в парку.

Структурні особливості модифікаторів напрямку в сучасній китайській мові включають у себе різноманітні способи їх використання в реченнях, включаючи

розміщення відносно дієслова та об'єкта, а також їх взаємодію з обставинами місця та запереченнями. Ці особливості варіюються в залежності від контексту та інтенції мовця, але вони допомагають створити багатогранні та точні висловлювання в китайській мові.

2.2 Функціональні особливості та роль модифікаторів напрямку в сучасній китайській мові

У сучасній китайській мові модифікатори напрямку мають значну функціональну важливість, оскільки вони допомагають точно виражати просторові відносини та рух у мові. Ось деякі з їх функціональних особливостей та ролей:

1. **Вираження руху та місцезнаходження:** Модифікатори напрямку дозволяють чітко вказати напрямок руху або місцезнаходження об'єкта чи особи. Наприклад, "向前" (xiàng qián) означає "вперед", "向后" (xiàng hòu) - "назад", "向左" (xiàng zuǒ) - "ліворуч", і так далі.

2. **Уточнення дій:** Модифікатори напрямку допомагають уточнити дії, які пов'язані з рухом або зміною місцезнаходження. Наприклад, "向上跳" (xiàng shàng tiào) означає "пристрибнути вгору", а "向下看" (xiàng xià kàn) - "дивитися вниз".

3. **Створення образів та асоціацій:** Модифікатори напрямку можуть створювати візуальні образи та асоціації, які допомагають у розумінні мовлення. Наприклад, "向前飞" (xiàng qián fēi) - "летіти вперед", може передати уявлення про рух, що відбувається вперед (14, с. 85).

4. **Вираження ідей та метафор:** Модифікатори напрямку часто використовуються в метафоричному або символічному значенні для вираження ідей або емоцій. Наприклад, "向上" (xiàng shàng) може означати "прогрес", "розвиток" або "піднесення" (6).

З граматичної точки зору, всю масу китайських дієслів спочатку можна розділити на дві категорії: повнозначні дієслова та дієслова допоміжні. Повнозначні

дієслова здатні самотійно виконувати функцію простого присудка, вони виражають основне лексичне значення в складі складного присудка. З іншого боку, дієслова допоміжні зазвичай не можуть функціонувати самотійно як простий присудок, але у складі складного присудка вони надають різноманітні додаткові значення.

Повнозначні дієслова, в свою чергу, поділяються на результативні та не-результативні. Ця категоризація важлива, оскільки ці класи дієслів відрізняються за своїми семантико-морфологічними та синтаксичними властивостями. Результативні дієслова, крім вираження дії чи стану предмета, також мають додаткове значення результативності. Морфемний склад таких дієслів завжди складається з декількох частин, роблячи їх складними лексичними одиницями.

Результативні дієслова можна розділити на дві підкатегорії: власне результативні та результативно-направлені. У відмінюванні від перших, другі, крім основного значення результативності, також виражають напрямок дії.

Дієслова, які вказують на напрямок дії, можна розділити на прості та складні. Прості дієслова діляться на дві групи: перша група включає дієслова, що вказують на напрямок руху в просторі, такі як 进 (jìn - "входити"), 出 (chū - "виходити"), 下 (xià - "спускатися"), 上 (shàng - "підніматися"), 回 (huí - "повертатися"), 过 (guò - "проходити (через)"), 起 (qǐ - "підніматися"). Друга група містить дієслова, що вказують на напрямок руху відносно мовця, такі як 来 (lái - "приходити") і 去 (qù - "йти") [14, с. 85].

Ці дієслова можуть використовуватися як самотійні дієслова або долучатися до інших дієслів як модифікатори, щоб вказати напрямок дії. Наприклад, у реченні "他们来了!" (Tāmen lái le!) - "Вони прийшли!", дієслово "来" (lái) виступає самотійним дієсловом, тоді як у реченні "她慢慢地进来, 看着我, 说: '你好, 我是你新的同事。'" (Tā màn man de jìn lái, kàn zhe wǒ, shuō: "Nǐ hǎo, wǒ shì nǐ xīn de tóngshì.") - "Вона неквапливо увійшла, подивилася на мене і сказала: 'Привіт, я твоя нова колега'", слово "进" (jìn) є головним дієсловом, а "来" (lái) виступає модифікатором, що вказує на напрямок руху відносно мовця (9).

Дієслова з обох груп можуть поєднуватися, утворюючи складні (двоморфемні) комплєменти напрямку, які приєднуються до основного дієслова. Такі словосполучення одночасно вказують на саму дію або рух (1 група), напрямок дії або руху в просторі, а також напрямок дії або руху відносно мовця (2 група).

Наприклад, у реченні "我去超市买东西, 买回来后一起做饭吧" (Wǒ qù chāoshì mǎi dōngxi, mǎi huílái hòu yīqǐ zuòfàn ba) - "Я піду в магазин, куплю продукти, повернуся, і ми разом приготуємо їжу", бажано також звернути увагу на те, що деякі складні модифікатори можуть мати інше значення, коли використовуються з дієсловами, що не виражають рух у просторі. Конкретний переклад таких словосполучень залежить від значення основного дієслова. Наприклад, модифікатор 出来 (chūlai) у поєднанні з дієсловом 看 (kàn - "дивитися") передає значення "визначити по зовнішньому вигляду", а з дієсловом 想 (xiǎng - "думати") - означає "придумати" (8):

a. 他的表情让我看出来他在说谎。 (Tā de biǎoqíng ràng wǒ kàn chūlái tā zài shuōhuǎng) - "Я побачив з його виразу, що він бреше".

У китайській мові суфіксація головним чином використовується для утворення результативних дієслів, які вказують на результат або напрямок дії. Це має важливе значення в різних конструкціях. Наприклад, дієслова можуть набувати суфікси, такі як 上 shàng (вгору), 下 xià (вниз), 进 jìn (вперед), 出 chū (зовні), 过 guò (пройти), 起 qǐ (підняти), 回 huí (назад). Наприклад, 走上 zǒushàng означає "піднятися", а 躺下 tǎngxià - "лягти" (7, с. 191).

Ці суфікси додаються до дієслівних коренів, які можуть вказувати на різні дії, не обов'язково пов'язані з рухом у просторі. Наприклад, 住上 zhùshàng означає "прожити", 犯下 fànxià - "зробити (злочин, помилку)", 买进 mǎijìn - "купити", 想出 xiǎngchū - "вигадати, додуматися", 胜过 shèngguò - "перевершити", 说起 shuōqǐ - "заговорити", 救回 jiùhuí - "врятувати" і так далі.

Перейдемо до прикладів:

a. 他犯下了一个可怕的错误。 Tā fànxiàle yíge kěpà de cuòwù. Він зробив жахливу помилку.

b. 这家公司在市场上买进了大量的房地产。Zhè jiā gōngsī zài shìchǎng shàng mǎi jìn le dàliàng de fángdìchǎn. Ця компанія купила велику кількість нерухомості на ринку (6).

З цих прикладів ми бачимо, що у випадках, коли дієслова направленості приєднуються до дієслівних морфем, які не пов'язані з пересуванням у просторі вони утворюються власне результативні дієслова. Семантика дієслів руху не вичерпується лише вказівкою на рух у напрямку до або від місця, де знаходиться мовець. Мовні ситуації відрізняються позицією мовця по відношенню до орієнтиру руху, місцезнаходження мовця (всередині чи зовні), участі або не участі мовця у процесі дії-руху.

Модифікатори напрямку в сучасній китайській мові відіграють ключову роль у розмовному та писемному спілкуванні, сприяючи точному вираженню руху, дії та аспектуальних відтінків. Вони є важливим елементом для формулювання інформації про просторові та часові аспекти дії.

У китайській мові існують різноманітні модифікатори напрямку, такі як "上" (shàng - вгору), "下" (xià - вниз), "进" (jìn - вперед), "出" (chū - виходити), які чітко вказують напрямок руху об'єкту або особи. Наприклад, у реченні "他跑了出去" (tā pǎo le chūqù - він вибіг) модифікатор "出去" (chūqù - вибіг) підкреслює дію виходу або вибігання.

Крім того, модифікатори напрямку можуть вказувати на початок, тривалість або результат дії. Наприклад, у реченні "她笑了起来" (tā xiàole qǐlái - вона почала сміятися) модифікатор "起来" (qǐlái) вказує на початок дії. Такі вирази допомагають збагатити мовлення та додати емоційного забарвлення до повідомлення (15, с. 97).

Окрім прямого значення, модифікатори напрямку часто використовуються в ідіоматичних виразах та фразях, які розширюють мовленнєвий запас та надають виразності мовленню. Їхня роль полягає в створенні мовного образу та зміцненні враження, яке сприймається слухачем або читачем.

Модифікатори напрямку також допомагають у формулюванні аспектуальних відтінків дії. Їхнє використання дозволяє точніше виражати початок, тривалість або результат дії, роблячи мовлення більш яскравим та точним.

У сучасній китайській мові, де точність виразності є важливим елементом комунікації, модифікатори напрямку є необхідним засобом для досягнення чіткого та зрозумілого мовлення. Вони додають кольору та живості мовленню, роблячи комунікацію більш ефективною та експресивною.

Модифікатори напрямку в сучасній китайській мові також відіграють важливу роль у формулюванні мовлення з певним структурним та граматичним спрямуванням. Вони не лише додають змісту та точності, але й допомагають у створенні глибшого розуміння контексту та інтенцій мовця.

Наприклад, у випадках, коли дія здійснюється в певному просторовому аспекті, такі як вгору, вниз, вперед, назад, модифікатори напрямку допомагають зрозуміти, як саме відбувається дія в просторі. Це особливо важливо в ситуаціях, коли точна локалізація або орієнтація має значення для сприйняття дії чи ситуації.

Крім того, модифікатори напрямку можуть мати аспектуальне значення, вказуючи на початок, тривалість або результат дії (8, с. 114). Наприклад, у реченні "他一边走一边唱" (tā yībiān zǒu yībiān chàng - він йшов і співав), модифікатор "一边" (yībiān) вказує на одночасне проведення двох дій, що додає контекстуальну інформацію про характер дії (19, с. 84).

Крім того, модифікатори напрямку можуть бути використані для створення ідіоматичних висловів та фраз, які мають свою особливу семантику та виражають певні поняття чи ідеї. Ці вирази додають різноманітності та виразності до мовлення, а також розширюють словниковий запас мовця.

Усі ці функції та ролі модифікаторів напрямку в сучасній китайській мові сприяють більш точному та експресивному виразу мовлення, дозволяючи мовцям виражати свої думки, почуття та ідеї з більшою точністю та ефективністю. Вони створюють можливості для багатшарового виразу мови та розширюють комунікативні можливості мовців.

Висновки до розділу 2

Більшість складених комплементів напрямку мають тільки одне (основне) значення, але деякі також можуть використовуватися і в додатковому значенні (аспектуальному). Приєднуючись до присудка висловлювання, модифікатори у сучасній китайській мові можуть виражати значення спрямованості дії, результату дії та її стану. Такі модифікатори як 上 shàng, 下 xià, 起来 qǐlái, 下来 xiàlái у поєднанні із дієсловами, у яких відсутня семантика руху виражають значення стану. Фокусування відбувається на початковому етапі ситуації, підкреслюючи появу нового стану. Модифікатор 下去 xiàqù у поєднанні із дієсловами непересування, виражає значення стану дії і фокусується на фазі продовження дії, так як модифікатор виражає продовження вже розпочатої дії.

Сучасне використання модифікаторів напрямку в китайській мові відображається у широкому спектрі контекстів, від розмовного спілкування до літературних творів, від медіа-комунікацій до наукових досліджень. Модифікатори напрямку є важливою складовою частиною мовлення, яка додає точності, виразності та контекстуального розуміння.

У розмовному спілкуванні модифікатори напрямку додають експресивності та живості до мовлення. Наприклад, у повсякденних розмовах вони допомагають у точному вираженні місця, напрямку або способу руху. Також вони можуть використовуватися для надання емоційного відтінку та акцентування важливих моментів.

У літературних творах модифікатори напрямку використовуються для створення образності та глибини змісту. Вони додають динаміки та виразності до описуваної дії, сприяючи зрозумінню та відчуттю читача. Автори часто використовують ці засоби для підсилення ефекту та створення відчуття присутності.

У медіа-комунікаціях, таких як новини, телепередачі та радіо, модифікатори напрямку використовуються для передачі актуальної та об'єктивної інформації. Вони допомагають у чіткому та точному описі подій, що відбуваються, та надають аудиторії повністю розуміти ситуацію.

У наукових дослідженнях модифікатори напрямку використовуються для точного опису результатів досліджень та передачі деталей експериментів чи аналізу.

ВИСНОВКИ

У курсовій роботі ми використали різноманітні методи і підходи для дослідження спрямованості дії в сучасній китайській мові. Ми оглянули попередні дослідження з цієї теми, використовуючи загальнонаукові методи для аналізу семантико-структурних та функціональних аспектів цього явища. Структурний метод допоміг нам виокремити основні граматичні структури висловлювань у китайській мові, що стосуються спрямованості дії.

Ми також використовували семіотичний аналіз для уточнення концепції простору та просторових відносин у китайській мові через призму спрямованості дії. Метод функційного аналізу допоміг нам визначити роль та значення об'єкта дослідження як системи взаємопов'язаних елементів.

Категорія локативності визначає семантику просторових відносин у мовленні та є результатом сприйняття людиною оточуючого світу. Вона відображається у мові через різноманітні мовні засоби, які виражають просторові характеристики та відносини. За допомогою категорії простору, руху та часу, людина створює власне уявлення про світ.

В мовній інтерпретації категорія простору розглядається як локативність, що включає в себе різні мовні засоби для вираження просторових відносин на різних рівнях значення. Просторові відношення можна описати формулою $A+r+L$, де A - об'єкт, який має місце знаходження, L - точка відліку для цього об'єкта, а r - просторове відношення між ними.

В китайській мові уявлення про простір виражається через три класи частин мови: слова місцезнаходження, які показують, де знаходиться особа чи предмет; слова з просторовим значенням, які вказують на орієнтацію в просторі; та дієслова руху, які виражають зміну напрямку у просторі.

У сучасній китайській мові існує ряд способів вираження просторових відносин, серед яких можна виокремити наступні:

- Використання локативів;
- Формування прийменникових локативних конструкцій;
- Використання вказівних займенників з локативною семантикою;

- Вживання різних видів дієслів: а) екзистенційних; б) дієслів руху; в) директивних (дієслів напрямку);
- Використання дієслівних модифікаторів.

Одним із основних засобів вираження спрямованості дії є прийменникова локативна конструкція, яка включає прийменники, що вказують на напрям, та локативи. Ця конструкція має таку структуру: Prep Dir – N(loc) – (Post Loc), і може використовуватися як перед, так і після дієслівного присудка, виконуючи функції динамічної обставини або модифікатора.

У китайській мові дієслово відображає дію або стан предмета, іноді вказує на мету дії або спосіб виконання. Базова структура висловлювання з дієсловом руху виглядає так: S – Vdir – Loc.

Категорія модифікаторів напрямку включає різноманітні прості та складені модифікатори, які вказують на напрямок дії та здійснюють важливу роль у висловлюванні.

АНОТАЦІЯ

作品主题 现代汉语中方向性修饰语的结构和功能特点。研究对象是现代汉语中用来表示动作或运动方向的方向性修饰语。本文旨在研究现代汉语中方向性修饰语的结构和功能特点。第一部分论述方向性修饰语的理论基础,第二部分论述现代汉语中方向性修饰语的结

构和功能特点。本学期论文采用了多种方法和手段进行研究。我们确定了汉语中与方向性有关的主要语法结构,并界定了研究对象的作用和意义。关键词:修饰语、方向、汉语、定位、语义。

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Bybee J., Perkins R., Pagliuca W. The Evolution of Grammar. Tense, Aspect and Modality in the Languages of the World. The University of Chicago Press, 1994. 398 p.

2. Comrie B. Aspect. An Introduction to the Study of Verbal Aspect and Related Problems. Cambridge University Press, 1976. 142 p.
3. Dahl O. Tense and Aspect Systems. Basil Blackweii Ltd, 1985. 213 p.
4. Halliday, M. (2006). Studies in Chinese Language. London: Continuum. Jian
5. Halliday, M. (2014). Halliday's Introduction to Functional Grammar. London: Routledge.Taylor &Francis Group.
6. Kang Loar. (2011). Chinese Syntactic Grammar: functional and conceptual principles. New York: Peter Lang.
7. Li Ch., Thompson S. Mandarin Chinese. A Functional Reference Grammar. University of California Press, 1989. 691 p.
8. Li, C., Thompson S., (1981). Mandarin Chinese. A Functional Reference Grammar. Los Angeles: University of California Press.
9. McEnery Tony, Xiao Robert. Aspect in Mandarin Chinese: A corpus-based study. John Benjamins Publishing Company, 2004. 303 p.
10. Po-Ching Yip, Rimmington D. (2016). Chinese. A Comprehensive Grammar. New York: Routledge.
11. Wu Yicheng. (2017). The Interfaces of Chinese Syntax with Semantics and Pragmatics. London: New York.
12. Бачишина, О. Б. (2014). Семантика часу і простору: особливості, стан та проблеми дослідження в українському мовознавстві. Наукові праці. Філологія. Мовознавство, 209, 6-11.
13. Любимова Ю. С. Засоби і способи реалізації модальності можливості в сучасній китайській мові / Ю. С. Любимова // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Серія "Філологічні науки". — Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2016. — Вип. № 1 (83).— С. 72—78.
14. Любимова Ю. С. Типи модальних значень в сучасній китайській мові / Ю. С. Любимова // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету, Серія: "Філологія": [зб. наук. пр.] / [гол. ред. І. В. Ступак]. — Одеса : Видавничий дім "Гельветика", 2015. — Вип. 15. — с. 92—95.
15. Любимова Ю. С. Функціональні особливості дослідження засобів та способів вираження категорії модальності в сучасній китайській мові / Ю. С.

Любимова // Одеський лінгвістичний вісник. — Одеса : Видавничий дім “Гельветика”, 2015. — Вип. 5. — Том 1. — С. 87—91.

16. Патен, І.М (2018) Дослідницькі підходи до вивчення категорії руху в мовознавстві. Молодий вчений, 3, 131-134.

17. Селіванова О.О. (2008). Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: підручник. Полтава: Довкілля.

18. Ши Яцзюнь. (2016). Глагол в языковой картине мира китайской лингвокультуры. Науковий вісник Херсонського державного університету, 6, 102-106.

19. Ши Яцзюнь. (2016). Категория локативности в китайской лингвокультуре на примере глагола-предлога 在 . Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету, 25, 144-146.

